

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічної кібернетики та інформаційних технологій

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 073 «Менеджмент»

за освітньою програмою

«Інформаційні та Інтернет-технології в менеджменті»

на тему: «Вирішення завдань асортиментної політики на прикладі діяльності
мережі супермаркетів «Таврія В»»

Виконавець:

студентка ФМОІТ факультету

Лисенко Анастасія Русланівна

Науковий керівник:

к.е.н.

(науковий ступінь, вчене звання)

Манжула Світлана Петрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2025

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах високої конкуренції та стрімких змін у споживчих перевагах ефективне управління асортиментною політикою є одним із ключових чинників успішної діяльності підприємств роздрібною торгівлі. Правильне формування асортименту дозволяє не лише задовольнити попит споживачів, але й досягти оптимального балансу між прибутковістю, витратами та оборотністю товарів. Це набуває особливого значення для великих торговельних мереж, що працюють у динамічному ринковому середовищі, таких як мережа супермаркетів «Таврія В».

Актуальність теми дослідження зумовлена зростаючими вимогами до гнучкості та адаптивності торгових підприємств. Висока частота змін у структурі попиту, інтенсивна конкуренція, а також зростаюча роль інформаційних технологій у прийнятті управлінських рішень потребують впровадження системного підходу до асортиментного управління. Зокрема, актуальним є вивчення інструментів аналітики (ABC/XYZ-аналіз, матриця БКГ), оцінки рентабельності товарних груп та використання даних про споживчу поведінку.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей формування та реалізації асортиментної політики підприємства роздрібною торгівлі на прикладі мережі «Таврія В», а також розробка практичних рекомендацій щодо її вдосконалення.

Завдання дослідження полягають у:

1. Вивченні теоретичних підходів до формування асортименту підприємства роздрібною торгівлі.
2. Аналізі організаційно-економічної діяльності мережі супермаркетів «Таврія В».
3. Оцінці структури асортименту та ефективності окремих товарних категорій.
4. Виявленні проблем в управлінні асортиментною політикою.

5. Розробці рекомендацій щодо оптимізації асортименту, зокрема шляхом використання сучасних методів аналітики та інформаційних технологій.

Об'єктом дослідження є процес управління асортиментною політикою підприємства роздрібною торгівлі в умовах динамічного ринку.

Предметом дослідження виступають методи, інструменти та практики формування асортиментної політики на підприємстві, а також їх вплив на ефективність господарської діяльності.

Для досягнення мети в роботі застосовано методи економічного аналізу, порівняння, систематизації, ABC/XYZ-аналіз, матрицю БКГ, а також графічні методи візуалізації результатів.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є статті в наукових журналах, наукові праці вітчизняних та зарубіжних представників економічної науки, підручники, ресурси мережі Інтернет.

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (48 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 70 сторінок. Основний зміст викладено на 61 сторінці. Робота містить 15 таблиць та 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі розглянуто теоретичні засади асортиментної політики підприємств роздрібно́ї торгівлі, зокрема її сутність, функції, принципи та основні підходи до формування асортименту. Проаналізовано традиційні та сучасні методи управління асортиментом, включаючи ABC/XYZ-аналіз, портфельні моделі та категорійний менеджмент.

У другому розділі проаналізовано діяльність торговельної мережі «Таврія В» як одного з провідних операторів українського ринку роздрібно́ї торгівлі. Визначено особливості її організаційної структури, маркетингової стратегії та асортиментної політики. Проведено оцінку структури асортименту, ефективності основних товарних категорій та проблем в управлінні ними.

У третьому розділі здійснено поглиблений аналіз товарної структури з використанням інструментів ABC/XYZ-аналізу та матриці БКГ. Виявлено сильні та слабкі сторони існуючого асортименту, надано рекомендації щодо оптимізації: скорочення малоефективних позицій, розвиток товарів під власною торговою маркою, посилення регіоналізації асортименту та впровадження інноваційних підходів до управління категоріями.

Результати дослідження мають прикладне значення для підвищення ефективності управління товарним портфелем роздрібних підприємств.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити такі висновки:

Проведене дослідження підтвердило, що асортиментна політика є одним із ключових елементів успішної діяльності підприємств роздрібно́ї торгівлі. В умовах зростаючої конкуренції, динамічної зміни споживчих вподобань та постійного оновлення технологій, здатність підприємства ефективно формувати, аналізувати та адаптувати свій асортимент безпосередньо впливає на його ринкові позиції, прибутковість і стабільність.

У дипломній роботі було ґрунтовно досліджено сутність та значення асортиментної політики, а також сучасні підходи до її реалізації. На прикладі

діяльності торговельної мережі "Таврія В" було виявлено як позитивні практики, так і слабкі сторони у сфері управління товарним портфелем. Серед сильних сторін можна відзначити широке товарне покриття, регіональну гнучкість, розвиток власних торгових марок і впровадження цифрових інструментів у процеси продажу. Проте було зафіксовано й низку проблем, пов'язаних із надмірною кількістю малоефективних товарів, недостатньою частотою оновлення асортименту, слабкою персоналізацією пропозиції та обмеженим використанням потенціалу аналітичних систем.

У межах дослідження сформовано комплекс управлінських рішень, що можуть суттєво покращити ефективність асортиментної політики. Вони передбачають більш гнучке управління товарними позиціями, активніше використання даних про поведінку споживачів, інтеграцію сучасних ІТ-систем і цифрових платформ, а також глибше врахування регіональних особливостей попиту. Впровадження запропонованих підходів дозволить оптимізувати товарну структуру, зменшити операційні витрати, підвищити рентабельність і забезпечити вищий рівень клієнтської лояльності.

Таким чином, проведене дослідження підтверджує, що стратегічно обґрунтована та динамічна асортиментна політика здатна стати джерелом довгострокової конкурентної переваги для підприємства. Результати дипломної роботи мають як теоретичне, так і практичне значення та можуть бути використані для подальшого вдосконалення управління у сфері торгівлі в умовах сучасного ринкового середовища.